

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารระบบคุณภาพ
ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF ADMINISTRATOR AND QUALITY SYSTEM
MANAGEMENT OF WORLD CLASS STANDARD SCHOOL UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 10

ทิพวัลย์ ชันทิตย์¹
TIPAWAN KUNTHIT
วรกาญจน์ สุขสดเขียว²
VORAKARN SUKSODKIEW

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 2) การบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำนวน 16 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 8 คน รวมทั้งสิ้น 128 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, การบริหารระบบคุณภาพ

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) Transformational leadership of school administrators under The Secondary Educational Service Area 10 2) Quality System Management of World Class Standard School under The Secondary Educational Service Area 10 3) Transformational leadership of administrator and Quality System Management of World Class Standard School under The Secondary Educational Service Area 10. The sample consisted of 16 World Class Standard Schools in The Secondary Educational Service Area 10. with the total of 128. The tools used to collect

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

data was a questionnaire. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The findings were as follows:

1. Transformational leadership of school administrators under The Secondary Educational Service Area 10, collectively and individually, was at high level.
2. Quality system management of World Class Standard School under The Secondary Educational Service Area 10, collectively and individually, was at high level.
3. The relationship between the transformational leadership of administrator and quality system management of World Class Standard School under The Secondary Educational Service Area 10 was found at .01 level of statistical significance.

KEYWORDS : transformational leadership, quality system management

บทนำ

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในประเทศไทย มีการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการระบบการศึกษาในหลายรูปแบบ หนึ่งในรูปแบบเหล่านั้นคือ โรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นอีกเป้าหมายหนึ่งที่ต้องการยกระดับคุณภาพผู้เรียน การจัดตั้งมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลกโดยมุ่งหวังที่จะให้โรงเรียนได้พัฒนาต่อยอดคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาผู้เรียนมุ่งให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงามมีจิตสาธารณะมีสมรรถนะทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 ดังจะเห็นได้จากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายในการจัดตั้งโครงการโรงเรียนมาตรฐานสู่สากล หรือโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) ซึ่งเป็นนวัตกรรมจัดการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วนในการยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเทียบเท่าสากล มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) เป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก 2) ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียง

มาตรฐานสากล (World Class Standard School) 3) ยกระดับการบริหารจัดการระบบคุณภาพ (Quality System Management) และปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารต้องเป็นผู้นำและประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทักษะการบริหารจัดการของผู้บริหารจึงเป็นเรื่องที่ไม่อาจมองข้ามไปได้ ไม่ว่าจะเป็นทักษะด้านความคิด (Conceptual Skill) ทักษะด้านบุคคล (Human Skill) ทักษะด้านเทคนิคการทำงาน (Technical Skill) ซึ่งหากผู้บริหารมีแนวทางจัดการที่ดีมีมาตรฐาน จะย่อมส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณภาพ

จากผลการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ที่ได้ดำเนินการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10 นั้นพบว่า 8 รายวิชามีค่าเฉลี่ยของระดับเขตพื้นที่การศึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของระดับประเทศ และพบว่ามีเพียงแค่ 3 รายวิชาที่คะแนนสูงกว่าร้อยละ 50 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2557) ส่วนผลการทดสอบในปีการศึกษา 2557 พบว่า 8 รายวิชาที่มีค่าเฉลี่ยของระดับเขตพื้นที่การศึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของระดับประเทศ และมี 1 รายวิชาค่าคะแนนเฉลี่ยระดับเขต

พื้นที่การศึกษาต่ำกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งจะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีแนวโน้มลดลง ส่วนผลการทดสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2556 นั้นก็พบว่า มี 3 รายวิชาที่มีค่าเฉลี่ยของระดับจังหวัดต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของระดับประเทศ ส่วนในอีก 5 รายวิชานั้นมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ แต่มีเพียงแค่ 3 รายวิชาที่คะแนนสูงกว่าร้อยละ 50 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2557) และในปีการศึกษา 2557 นั้นก็พบว่ามี 5 รายวิชาที่มีแนวโน้มสูงขึ้น และอีก 3 รายวิชา ซึ่งได้แก่วิชาภาษาอังกฤษ สุขศึกษาและพลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยีมีแนวโน้มลดลง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาที่เปิดสอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ที่มีสถานศึกษาตั้งในจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม รวมทั้งสิ้น 60 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10, 2559) ในจำนวน 60 โรงเรียนนี้ มีเพียง 17 โรงเรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดเพชรบุรี 6 โรงเรียน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 4 โรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร 5 โรงเรียน และจังหวัดสมุทรสงคราม 2 โรงเรียน และถึงแม้โรงเรียนเหล่านี้จะได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล แต่จากการประเมินผลตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) กลับพบว่ายังมีโรงเรียนที่ผ่านการประเมินน้อยมาก ปี 2558 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศรายชื่อโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Quality Award) ปรากฏผลว่าทั่วประเทศมีเพียง 62 โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีเพียงหนึ่งโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) เช่นนี้แล้วทำให้ต้องทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาของแต่ละโรงเรียน ตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียน

มาตรฐานสากลนั้นมี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารด้วยระบบคุณภาพด้านผู้เรียนนั้นมีเป้าหมายนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ผ่านการประเมินระดับชาติอยู่ในระดับดีเป็นที่ยอมรับจากสถาบันนานาชาติ มีความสามารถความถนัดเฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ ใช้ภาษาไทยภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นๆ ในการสื่อสารได้ดี สามารถสอบผ่านการจัดระดับความสามารถทางภาษาจากสถาบันภาษานานาชาติ และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นพลเมืองดี สามารถจัดการและควบคุมการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ และปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และอุดมการณ์ประชาธิปไตยสังคมไทยและสังคมโลก ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีเป้าหมายมุ่งเน้นให้โรงเรียนจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล และหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน ด้านการบริหารด้วยระบบคุณภาพมีเป้าหมายอยู่ 3 ด้านหลัก คือ ด้านคุณภาพของผู้บริหารมุ่งเน้นผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากลและบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ด้านคุณภาพของครูมุ่งเน้นครูมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการ สามารถใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ด้านระบบการบริหารจัดการ มุ่งเน้นโรงเรียนบริหารจัดการด้วยการบริหารระบบคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระบบคุณภาพที่ได้รับการรับรองจากองค์กรมาตรฐานสากลระดับโลก มีระบบการจัดการความรู้ (KM) และการสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และนำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) มาใช้ในการบริหารจัดการ ครอบคลุมภารกิจทุกด้านของโรงเรียน ดังจะเห็นได้ว่าด้านที่สำคัญและครอบคลุม ที่จะสามารถดำเนินการได้ในกรอบของความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้นก็คือ ด้านการบริหารจัดการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2548)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารและการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นอย่างไรบ้าง มีการเตรียมความพร้อมและแนวทางในการพัฒนาไปในทิศทางใด เพื่อเป็นข้อมูลที่จะอาจเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
2. เพื่อทราบการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยเป็นแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study) งานวิจัยครั้งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ตามแนวคิดของ Bass and Avolio ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ 1) การมีอิทธิพลอย่าง มีอุดมการณ์ หมายถึง ภาวะผู้นำที่แสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการทำให้ผู้ร่วมงานมีการยอมรับ เชื่อมั่น ศรัทธา ภาคภูมิใจ และไว้วางใจในความสามารถของผู้นำ 2) การสร้างบันดาลใจ หมายถึง ภาวะผู้นำที่แสดงหรือประพจน์ในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตามโดยการสร้างแรงจูงใจภายใน 3) การกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง ภาวะผู้นำที่แสดงให้เห็น

ในการจัดการมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงานให้ผู้ตามมีความพยายามต้องการหาแนวทางใหม่ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงานเพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง ภาวะผู้นำที่แสดงถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำ โดยให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 2 ศึกษาการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ตามกรอบแนวคิดคู่มือแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ประกอบด้วย 1) การนำองค์กร หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนขึ้นำการกำหนดวิสัยทัศน์ค่านิยมผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียนของผู้บริหารระดับสูง 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน การถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อความสำเร็จด้านพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและครอบคลุมวิธีการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการผูกใจ การสร้างแรงจูงใจ การพัฒนาและการจัดการบุคลากร เพื่อให้มีการใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ 6) การจัดการกระบวนการ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดสมรรถนะหลักและระบบงาน การออกแบบการจัดการและปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญ 7) ผลลัพธ์ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนและการปรับปรุงในด้านสำคัญ

ขั้นที่ 3 ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียน

มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 10

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่
โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน
17 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน
5 โรงเรียน จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 2 โรงเรียน
จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 5 โรงเรียน และจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 5 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล โดยกำหนดขนาด
กลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน
(Krejcie and Morgan. 1970, 608) ได้ขนาดของกลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนที่เข้าร่วม
โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 16 โรงเรียน โดย
กำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 8 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการ
โรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทน 1 คน รองผู้อำนวยการ
โรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทน 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระ
การเรียนรู้ 1 คน และครูผู้สอน 4 คน รวมทั้งสิ้น 128 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม
จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้
ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
(check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง
หน้าที่ในปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2
สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
โรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากทฤษฎีภาวะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงตามแนวคิดของบาสและอวลีโอ และตอนที่ 3
สอบถามเกี่ยวกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียน
ตามกรอบแนวทางคู่มือแนวทางการดำเนิน งานโรงเรียน
มาตรฐานสากล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อให้เกิด
ความตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือซึ่งเป็น
แบบสอบถาม โดยศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี จาก
หนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ
การเปลี่ยนแปลงและการบริหารระบบคุณภาพ จากนั้น
ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่อง

และนำแบบสอบถามขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดย
ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่
0.6 ขึ้นไป แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง จากนั้นนำไป
ทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 8 แห่ง รวมทั้งสิ้น 32 ฉบับ นำแบบสอบถามที่
ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability)
ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1978: 161) โดยใช้
สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .987

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การวิจัยดำเนินไป
อย่างราบรื่น และถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ
ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อดำเนินการถึงคณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอให้ออก
หนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ
โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอ
อนุญาตเก็บข้อมูลจากแต่ละสถานศึกษา นำหนังสือที่
บัณฑิตวิทยาลัยออกให้ส่งไปยังแต่ละสถานศึกษาที่เป็น
กลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล โดยผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามทางไปรษณีย์
และในส่วนสถานศึกษาที่ไม่สะดวกส่งและรับทางไปรษณีย์
ผู้วิจัยได้เดินทางเก็บข้อมูลด้วยตนเอง รวมทั้งสิ้น 16
โรงเรียน จำนวน 128 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 128
ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูล
ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ
(percentage) 2) การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
ของผู้บริหารโรงเรียนและการบริหารระบบคุณภาพ
วิเคราะห์ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตาม
แนวคิดของเบสต์ (Best, 1983: 190) และ 3) การวิเคราะห์
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ
ผู้บริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียน
มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 10 ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ ตามแนวคิดของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ มีข้อค้นพบที่สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การกระตุ้นทางปัญญา การสร้างแรงบันดาลใจ และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ตามลำดับ

2. การบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่าการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ผลลัพธ์ การมุ่งเน้นบุคลากร การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดการกระบวนการ และการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณารายด้านเรียงจากมากไปน้อยดังนี้การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การกระตุ้นทางปัญญา การสร้างแรงบันดาลใจ และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ตามลำดับ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล รองลงมาคือการกระตุ้นทางปัญญา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้การดูแลเอาใจใส่บุคลากรเป็นรายบุคคล ทำให้บุคลากรรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ เป็นที่เล็งและเป็นທີ່ปรึกษาของบุคลากร มีความเอาใจใส่บุคลากรให้เติบโตตามศักยภาพของแต่ละบุคคล รวมทั้งสนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ แก่บุคลากรอยู่เสมอ อีกทั้งยังให้ความสำคัญด้านความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็นและความต้องการ ผู้บริหารเข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลเปิดโอกาสให้บุคลากรใช้ความสามารถอย่างเต็มที่โดยกระตุ้นให้บุคลากรตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ส่งเสริมให้บุคลากรมีความพยายามที่จะหาแนวทางใหม่ๆ มาแก้ปัญหาในโรงเรียนเพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม ทำให้เกิดสิ่งใหม่อย่างสร้างสรรค์ คิดและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในด้านการบริหาร มองปัญหาและเผชิญกับสถานการณ์ด้วยวิถีทางใหม่ มีการกระตุ้นให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นและไม่วิจารณ์ความคิดเห็นของผู้อื่น แม้ว่าจะมีความแตกต่างไปจากความคิดของตนเอง ทำให้บุคลากรรู้สึกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท้าทาย และเป็นโอกาสที่ดีที่จะแก้ปัญหาพร้อมกันและสร้างความเชื่อมั่นให้บุคลากรเห็นว่าปัญหาทุกอย่างต้องมีวิธีแก้ไขแม้บางปัญหาจะมีอุปสรรค ซึ่งสอดคล้องกับ กล้าหาญ อดิเรก การศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองโพธาราม จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองโพธาราม จังหวัดราชบุรี ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก รวมทั้งยังสอดคล้องกับ กนกวรรณ วิชัยเขต ที่ทำการศึกษภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากาญจนบุรี เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยรวมและรายด้านในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ รุจิรัตน์ นาคะรัมย์ ทำการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับด้านที่มีค่ามัธยฐานอันดับน้อยที่สุดคือการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารควรแสดงให้เห็นการทำงานที่เป็นกระบวนการและเป็นระบบ ทำให้บุคลากรยอมรับและไว้วางใจในความสามารถ อีกทั้งผู้บริหารควรมีความตั้งใจและทุ่มเทในการปฏิบัติงานตามภารกิจ รวมถึงประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคลากรและเสียสละเพื่อประโยชน์ของโรงเรียนเพียงพอ และมีความมุ่งมั่นในการเอาชนะอุปสรรคมีคุณลักษณะสำคัญในด้านการมีวิสัยทัศน์และการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยังบุคลากร รวมถึงสามารถจัดการหรือควบคุมอารมณ์ของตนเองเห็นคุณค่าในตนเองมีศีลธรรมและจริยธรรมที่ดีมากยิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่าการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 7 ด้านซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าการบริหาร

ระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะแต่ละโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่แล้ว ทำให้มีกระบวนการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ มีการสร้างความตระหนักและชี้แนวทางในการพัฒนาสู่ความเป็นมาตรฐานสากลให้แก่บุคลากรของโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนร่วมและผู้เกี่ยวข้อง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และค่านิยม รวมทั้งมีการดำเนินงานตามภารกิจหลักของโรงเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เทียบเคียงมาตรฐานสากลและพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ อีกทั้งหน่วยงานที่อยู่ระดับสูงขึ้นไป อาทิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังได้มีการจัดโครงการอบรมเตรียมพร้อมสำหรับผู้บริหาร โครงการอบรมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และโครงการอื่นๆอีกมากมาย เพื่อที่จะสนับสนุนทั้งผู้บริหาร บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ร่วมมือกันทำให้โรงเรียนมีการยกระดับสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงทำให้ผลการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 อยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณารายด้านเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ผลลัพธ์ การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดการกระบวนการ และการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ตามลำดับ

และในด้านที่มีค่ามัธยฐานอันดับอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การนำองค์กร รองลงมาคือ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ อาจเป็นเพราะทั้งสองด้านนี้เป็นด้านที่เกี่ยวกับการเริ่มต้นที่สำคัญ ดังคำกล่าวที่ว่า การเริ่มต้นที่ดีนำไปสู่การปฏิบัติที่ดี อีกทั้งการนำองค์กรและการวางแผนเชิงกลยุทธ์เป็นด้านที่ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมของโรงเรียนจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานตามค่านิยมของโรงเรียน เพื่อพัฒนาบุคลากร ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และสร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกระตุ้นบุคลากรให้เกิดการสร้างนวัตกรรม อีกทั้งผู้บริหารยังมีการจัดระบบการสื่อสารในการสร้างแรงจูงใจเพื่อการ

ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพของบุคลากร นอกจากนั้นแล้ว โรงเรียนยังมีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ตัวชี้วัด ผลการดำเนินงาน เป้าหมายที่โรงเรียนต้องการจะบรรลุ โดยเทียบเคียงผลการดำเนินงานในปัจจุบันกับเป้าหมายที่กำหนด รวมไปถึงมีการกำหนดกรอบระยะเวลาที่จะดำเนินการเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายของตัวชี้วัดที่ตั้งไว้ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและถ่ายทอดแผนปฏิบัติการให้แก่บุคลากรทั้งโรงเรียนเพื่อนำไปปฏิบัติ รวมทั้งมีการจัดสรรด้านงบประมาณอย่างเพียงพอและพร้อมใช้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่ตั้งเป้าหมายไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เศรษฐราณี ทรวดทรง ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยดำเนินการตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECA) พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตมากที่สุดคือ การนำองค์กร และรองลงมาคือ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ โดยให้แนวคิดว่าการที่การนำองค์กร และการวางแผนเชิงกลยุทธ์เป็นด้านที่ระดับการปฏิบัติที่มากที่สุด เนื่องจากทั้งสองด้านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกลุ่มการนำองค์กร อันประกอบด้วย การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนต้องกำหนดทิศทางการจัดการ ศึกษาที่ชัดเจนให้กับบุคลากร และในการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนต้องแสดงให้เห็นกระบวนการในการวางแผน กลยุทธ์และนำไปสู่การปฏิบัติทั้งสองด้านนี้จึงต้องประสานสอดคล้องกัน มีระดับการปฏิบัติที่ควบคู่กัน

สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตน้อยที่สุดคือ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ที่มีระดับการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่น ๆ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนมีการตรวจสอบข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน โรงเรียนมีการวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบริหารและสร้างนวัตกรรมไปสู่ความสำเร็จ โรงเรียนมีการนำผลการวิเคราะห์และการทบทวนผลการดำเนินงานชี้แจงให้บุคลากรรับรู้และนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงาน โรงเรียนมีการดำเนินการเลือกและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศในการติดตามผลการดำเนินงาน นั้นอาจแสดง

ให้เห็นว่าโรงเรียนยังมีจุดอ่อนในเรื่องของการจัดระบบสารสนเทศ ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาด้านเครื่องมือระบบปฏิบัติการและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่อาจจะไม่มีความทันสมัยเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากโลกยุคปัจจุบันที่เป็นโลกยุคดิจิทัลที่มีเทคโนโลยีต่างๆ หลั่งไหลมา ทำให้หลายๆโรงเรียนตามเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยเหล่านี้ไม่ค่อยทัน และอีกประการสำหรับการจัดระบบสารสนเทศก็อาจจะเป็นการนำเสนอข้อมูลและการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่ค่อนข้างจะมีความซับซ้อน จึงทำให้บุคลากรเข้าถึงได้ค่อนข้างยากและขาดความสนใจที่จะเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี ประกายเกียรติ เรื่องการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอัสสัมชัญ โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของบมจ. วิทยาลัยการอาชีวศึกษา และผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตต่ำสุด คือ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

3. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร (X_{tot}) กับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ($r_{xy} = .724$) ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับสูง แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวก กล่าวคือ หากผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสูง ก็จะมีผลต่อการบริหารระบบคุณภาพที่สูงตามไปด้วย และในทางกลับกันหากผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่ำ ก็จะมีผลต่อการบริหารระบบคุณภาพที่ต่ำตามไปด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีความสัมพันธ์กัน ผลดังกล่าวอาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีทักษะในการบริหารจัดการ มีความเป็นผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการวางแผนงานต่าง ๆ ร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมไปถึงการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมและภารกิจของโรงเรียน อีกทั้งผู้บริหารยังมีคุณลักษณะสำคัญในการการ

มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากร ส่งผลให้บุคลากรมีความผูกพันต่อโรงเรียนและมุ่งสร้างประโยชน์ให้กับโรงเรียนและผู้เรียนอย่างสูงสุด ซึ่งยังมีผลต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพด้านต่างๆ ของโรงเรียนอีกประการหนึ่งด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวดี ช้อนเพชร ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันลักษณะที่คล้ายคลึงกัน โดยได้ให้แนวคิดที่ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะกำหนดแนวทางในการดำเนินกิจการภายในโรงเรียน ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน ย่อมส่งผลต่องานคุณภาพการศึกษาทั้งสิ้น อีกทั้งผู้บริหารนั้นมีการเอาใจใส่ที่จะพัฒนา สามารถครองตน ครองคน ครองงาน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคลากรภายในโรงเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา ทรัพย์โหม ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยยังได้เสนอแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนและแนวทางพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ผู้บริหารควรมีนโยบายและแผนดำเนินการใหม่ๆ ควรมีการตั้งเป้าหมายร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ในโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม ควรเอาใจใส่ต่อผลการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ความต้องการของชุมชนและ

สังคมภูมิปัญญา เสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา

เมื่อแยกพิจารณารายด้านพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับการบริหารระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับปานกลาง แต่มีอยู่สองด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ได้แก่ ด้านการนำองค์กรและด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารต้องใช้ทักษะทั้ง 4 ด้านของภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงในการบริหารจัดการในการนำองค์กรและการวางแผนงานต่างๆ กล่าวคือ ผู้บริหารที่มีความสามารถในการจัดการที่เป็นกระบวนการ มีศีลธรรมจริยธรรมและเห็นคุณค่าในตัวเอง มุ่งมั่นเพื่อผลประโยชน์ของโรงเรียน มีการกระตุ้นให้บุคลากรมีการคิดและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สร้างความเชื่อมั่นว่าทุกปัญหาย่อมมีวิธีแก้ไขเสมอ อีกทั้งยังมีการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับบุคลากร สร้างเจตคติที่ดีและมีความคิดในแง่บวก คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคลากร ความจำเป็นของแต่ละบุคคล พัฒนาศักยภาพเป็นที่ปรึกษาและให้การสนับสนุน ผู้บริหารที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้น จะมีความสามารถในวิธีการที่ขึ้นำกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียน รวมไปถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องและถ่ายทอดแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ ส่งผลให้การบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ แอนนา รัตนภักดี ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ทั้งด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลอยู่ในระดับมาก และโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ธนิต ทองอาจ ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก และองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ด้าน คือ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาของผู้บริหาร ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการสร้างบารมีของผู้บริหาร

และเมื่อพิจารณารายข้อยังพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล มีอยู่หนึ่งด้านที่มีค่าความสัมพันธ์น้อยสุดในทั้งหมด 7 ด้าน นั่นคือ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะในด้านนี้ไม่เพียงแต่มุ่งเน้นผู้เรียน หากยังมุ่งเน้นไปถึงผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก็คือ ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายแวดล้อมโรงเรียน ซึ่งบุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่จะไม่ได้รับรู้เกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการภายในของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา เจียนสุวรรณ ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ระบบบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวางแผนคุณภาพ ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ การส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน ด้านการปรับปรุงคุณภาพ มีปัญหามากที่สุดคือ การส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ปัญหา คือ จัดหางบประมาณในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารควรมีการกำหนดเป้าหมายและวางแผนกิจกรรมให้กับบุคลากร พร้อมกับตรวจสอบการปฏิบัติงาน การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

2. โรงเรียนควรมีการให้ความสำคัญในเรื่องของระบบสารสนเทศให้มากขึ้น กำหนดนโยบายและส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีความเข้าใจอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบ ประเมินผลและติดตามผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ผลการประเมินและนำผลการประเมินนั้นมาปรับปรุงให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและโรงเรียนอย่างมากที่สุด อีกทั้งผู้บริหารหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณในด้านระบบสารสนเทศ ด้านเทคโนโลยีต่างๆ ให้ทันสมัยและเกิดประโยชน์สูงสุด

3. ผู้บริหารและฝ่ายบริหารควรมีการกำหนดนโยบายส่งเสริมสนับสนุนและกระตุ้นครูและบุคลากรในโรงเรียนให้มีการปฏิบัติงานที่เป็นระบบและมีวิธีการตรวจสอบผลการดำเนินงาน อีกทั้งยังควรมีการเอาใจใส่เห็นคุณค่าและความสำคัญ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรเป็นรายบุคคล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล

2. ควรศึกษาเรื่องกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากลและโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำแบบอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ่อื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ วิเชียรเขต. (2551). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกล็ดจิก วัลย์เสรี. (2557). ผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองโพธารามจังหวัด ราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิตรา ทรัพย์โณม. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2556.
- ธนิต ทองอาจ. (2553). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุจิรัตน์ นาคะรัมย์. (2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กาญจนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เรวดี ช้อนเพชร. (2556). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วาสนา เจียนสุวรรณ. (2550). ระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขต กท.12. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เศรษฐราณี ทรวดทรง. (2556). ทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2557). รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2556 ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 6). กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(อัสสเน).
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2558). รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2557 ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 6). กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(อัสสเน).
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553). แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10. เข้าถึงได้จาก <http://www.sesa10.go.th/sesa10/index.php/history>. เข้าถึงเมื่อ 10 เมษายน 2559.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเรื่องรายชื่อโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Quality Award: OBECQA) ปีงบประมาณ 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.benchama.ac.th/site/index.php/hotnews-2/199-2015-10-28-09-45-58>. เข้าถึงเมื่อ 10 มกราคม 2559.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2548). การบริหารการเปลี่ยนแปลง: การบริหารราชการแนวใหม่ บริบท และเทคนิควิธี. กรุงเทพฯ : บริษัทวิชั่นพรีนแอนด์มีเดีย.
- อัญชลี ประกายเกียรติ. (2553). การพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้เกณฑ์ คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของบัลติคเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แอนนา รัตนภักดี. (2553). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี.
- Cronbach, Lee. J. (1990). Essentials of Psychology Testing. New York: Harper Collins Publishers Inc.,
- Best, John W. (1983). Research in Education. Englewood cliffs: Prentice-Hall, Inc.,
- Cronbach, J. L. (1978). Essentials of Psychological Testing. New York: Harper & Row Publishers.
- Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities," Journal for Education and Psychological Management.
- Bernard M Bass, and Bruce J. Avolio. (1994). Improving Organizational Effectiveness Through Transformational Leadership. California: Sage Publications. 4-6.